

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

1. Метою вивчення навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) є за допомогою теоретичного вивчення матеріалу, експериментальних досліджень та практичних занять сформувати та поглибити професійно-необхідні теоретичні знання і практичні вміння та навички з психологічного забезпечення діяльності у майбутніх тренерів з виду спорту.

Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні основи фізичного виховання» взаємопов'язана з такими навчальними дисциплінами як: «Психологія», «Педагогіка», «Теорія і методика фізичного виховання».

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти формуються наступні *загальні компетентності*:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- навички міжособистісної взаємодії;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- проводити та аналізувати психолого-педагогічні спостереження;
- враховувати індивідуально-психологічні особливості людини під час тренувальної і змагальної діяльності;
- корегувати за допомогою спеціальних психологічних прийомів актуальні психічні стани особистості та впливати на процес її комунікації.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

1. Розвиток вольової регуляції.

Дозволяє в процесі тренувальної або змагальної діяльності коли перед особою виникають певні перепони або перешкоди, спрацьовувати механізмам вольового зусилля. Відповідно вони приводять до позитивного результату тоді, коли спортсмен володіє достатнім розвитком вольових якостей.

Спеціальні (фахові) компетентності.

1. Вміння враховувати особливості вихованця .

Після опанування навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні основи фізичного виховання» майбутні фахівці будуть здатні застосовувати знання для умілої організації професійної діяльності. Вміти знайти підхід до кожного вихованця, враховуючи його вікові та індивідуальні особливості.

2. Володіння необхідними знаннями для організації навчання та виховання.

Застосування на практиці знань для стимулювання і мотивації учня. Формування стану готовності спортсмена до діяльності, що передбачає формування психічних "внутрішніх опор" (впевненість у здатності досягти успіху, переконання у високому рівні власної майстерності, надії на сприятливий збіг обставин). Розробка психологічних умов підвищення ефективності підготовки вихованця.

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовий модуль 1

Загальні основи теорії і методики

Тема 1. Психологія спорту як спеціальна галузь психологічної науки. Предмет та завдання психології спорту. Основні категорії психології спорту. Зв'язок психології спорту з іншими науками. Методи дослідження в психології спорту. Психологічні особливості діяльності в спорті та в фізичному вихованні. Спорт як специфічний вид людської діяльності. Загальні психологічні особливості спортивної діяльності. Соціальні функції спорту. Структура та компоненти спортивної діяльності.

Тема 2. Психологічні особливості діяльності та особистості тренера. Психологічні особливості тренерської діяльності тренера. Професійні знання та вміння тренера. Авторитет і псевдоавторитет тренера. Психологічна характеристика успішних і неуспішних тренерів.

Тема 3. Психологічні особливості змагального та навчально-тренувального процесів у спортивній діяльності. Загальні психологічні особливості спортивного змагання. Причини, що впливають на динаміку передзмагального психічного напруження. Передстартові психічні стани спортсмена. Загальні психологічні особливості навчально-тренувального процесу. Психічне напруження та перенапруження в спортивному тренуванні. Психологічні умови ефективності тренувальної діяльності. оздоровчо-рекреаційної діяльності в різних сферах суспільства.

Тема 4. Психологія спортивного колективу. Спортивна команда як різновидність малої соціальної групи. Спортивний колектив як вищий рівень розвитку спортивної команди. Формальна і неформальна структури спортивної команди і зв'язок між ними. Керівництво спортивною командою. Функції і стилі керування тренером. Лідерство та його роль в спортивній діяльності. Психологічний клімат і міжособистісні стосунки в спортивній команді. Конфлікти та засоби їх подолання в спортивній діяльності.

Змістовий модуль 2

Загальні основи теорії і методики

Тема 1. Психологічні основи вольової підготовки спортсмена

Поняття волі. Характеристика вольових дій. Психологічна характеристика труднощів та вольових зусиль в спортивній діяльності. Загальні особливості виховання вольових якостей. Виховання конкретних вольових якостей. Самовиховання волі спортсмена.

Тема 2. Загальна психологічна підготовка в спортивній діяльності
Сутність психологічної підготовки в фізичному вихованні. Зміст та особливості загальної психологічної підготовки. Спеціальна психологічна підготовка.

Тема 3. Спеціальна психологічна підготовка спортсмена до конкретних змагань. Компоненти та рівні стану психічної готовності спортсмена до конкретних змагань. Засоби спеціальної психологічної підготовки спортсмена до конкретних змагань. Організація адекватної поведінки спортсменів напередодні змагань. Засоби регуляції психічного стану спортсмена в змагальних умовах. Розминка і психологічне секундування як ситуативне керування станом і поведінкою спортсмена під час змагань.

Тема 4. Основи загальної психологічної підготовки в спортивній діяльності. Поняття психологічної підготовки та її завдання. Зміст психологічного забезпечення в спортивній діяльності. Мотиви занять спортом на різних етапах спортивної кар'єри. Засоби формування мотивації до занять спортом. Поняття "спортивного характеру" та комплекс відношень, що його визначають. Засоби загальної психологічної підготовки спортсмена до змагань.

Тема 5. Психологічні основи відбору в спортивній діяльності.
Методологічні принципи психологічного відбору в спорті. Вибір прогностичних критеріїв. Психоспортограма (професіограма).

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

I семестр

- кількість кредитів ЄКТС – ;
- кількість годин – ;
- кількість аудиторних годин – , годин лекцій, годин практичних занять;
- кількість годин самостійної роботи – .

II семестр

- кількість кредитів ЄКТС – ;
- кількість годин – ;
- кількість аудиторних годин – , годин лекцій, годин практичних занять;
- кількість годин самостійної роботи – .

5. Форма семестрового контролю – екзамен.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Мисів Володимир Михайлович – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

7. Перелік основної літератури:

1. Г.А. Єдинак, В.М. Мисів, Ю.В. Юрчишин Фізична культура в загальноосвітньому навчальному закладі: навч. посіб. Для студентів

- навчал. Закладів II-IV рівнів акред. - Кам.-Под.: ТОВ “Друкарня Рута”, 2014. - 248 с.
2. Ковальчук Г.П., Присакар Р.В. Педагогіка фізичної культури, Кам’янець-Подільський: Зволенко, 2012.
 3. Ковальчук Г.П., Присакар Р.В., Стасюк Педагогічна майстерність і професійне самовдосконалення вчителя фізичної культури: Кам’янець-Подільський: Рута, 2018.
 4. Вейнберг Р.С., Роулд Д. Психологія спорту, Олімпійська література, 2007.
 5. Співак Л.М. Психологія спортивного колективу (курс лекцій): Кам’янець-Подільський, 2008.
 6. Бочелюк В.І., Черепехіна О.А. Психологія спорту (ел. версія).
 7. Шиян Б. М. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів II-IV рівнів акредитації] / Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. – Кам’янець-Подільський : ПП «Видавництво Оіюм», 2012. – 302 с.